

РЕШЕНИЕ

№ 281

гр. Варна, 16.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Магдалена Кр. Недева

Членове: Диана Д. Митева
Даниела Д. Томова

при участието на секретаря Десислава Ив. Шинева Чипева
като разгледа докладваното от Магдалена Кр. Недева Въззивно търговско дело № 20233001000262 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе пред вид следното :

Производството по делото е по реда на чл.258 ГПК.

Образувано е по подадена въззивна жалба от Национална агенция за приходите, гр.София против решение № 543/01.12.2022г. на Варненския окръжен съд, търговско отделение, постановено по т.д. № 782/21г., с което е отхвърлен предявеният от нея иск с правно основание чл.694, ал.2 от ТЗ срещу „АПРИОРИ ЕКСПОРТ“ ЕООД /в несъстоятелност/, с участието на синдика Я. С., за установяване съществуването на обезпечителна мярка, даваща право на предпочтително удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 от Търговския закон, а именно запор върху 8 бр.превозни средства, наложен от ЧСИ Д И, рег.№ 901 на КЧСИ по изп.дело № 20199010400060, вписан в ЦРОЗ под № 2019021802476, запор върху паричните вземания на длъжника към „Ойроконсулт“ ООД, наложен от ЧСИ Д И, рег.№ 901 на КЧСИ по изп.дело № 20199010400060, вписан в ЦРОЗ под № 2019021802476, запор върху 3 бр.МПС, наложен от ЧСИ С К-Д, рег.№ 718 на КЧСИ по изп.дело № 20207180400502, вписан в ЦРОЗ под № 2020050701903, за обезпечаване на публични вземания в общ размер на 103 385,93 лв., от които 71 676,64 лв. -

главници и 31 709,29 лв. - лихви, както и лихвите, начислени от 11.09.2021 г. до окончателното погасяване на главниците, включени в одобрен от съда по несъстоятелността списък на приети вземания на кредитори на „АПРИОРИ ЕКСПОРТ“ ЕООД, обявен под № 20211008115741 по партидата на дружеството в ТРРЮЛНЦ и с което решение агенцията е осъдена ДА ЗАПЛАТИ по сметка на Варненски окръжен съд сумата 80 лв. дължима за производството държавна такса, на основание чл.694, ал.7 от ТЗ. Въззивната страна счита обжалваното решение за неправилно, като излага подробни аргументи за това, свеждащи се основно до разбирането ѝ, че в текста на чл.722 ал.1 т.1 ТЗ, предвиждащ правото на предпочтително удовлетворяване на вземания, обезпечени със залог или ипотека, или запор или възбрана, вписани по реда на ЗОЗ – от получената сума при реализацията на обезпечението, са включени освен договорените между длъжника и кредитора обезпечения /особен залог и ипотека/, така и наложените в хода на принудителното изпълнение обезпечителни мерки – запор върху имуществото по чл.4 от ЗОЗ, които са вписани в ЦРОЗ съгласно чл.26 ал.3 т.1 от ЗОЗ, където изрично е посочено, че сред подлежащите на вписване обстоятелства в ЦРОЗ е запорът върху имущество по чл.4 от ЗОЗ. Счита още, че нормата на чл.722 ал.1 т.1 от ТЗ е специална по отношение на нормата на чл.136 ЗЗД, поради което изключва приложението на последната. В производството по несъстоятелност е създаден привилегиран ред за удовлетворяване на държавата като кредитор за вземания, обезпечени с вписан по ЗОЗ запор – първи ред, който не съществува извън това производство. Целта на тази привилегия е засилената защита на държавния интерес при гарантирането на удовлетворяването на публичните вземания, тъй като в нормалния търговски оборот търговецът не учредява доброволно обезпечения – залог и ипотека в полза на държавата като кредитор за възникналите от дейността му публични задължения, така както обезпечава задълженията си към останалите кредитори, които без предоставянето на обезпечение не биха кредитирали неговата търговска дейност. Позовава се и на чл.457 ал.1 и ал.2 ГПК, съгласно които присъединилият се вискател има същите права в изпълнителното производство, каквито има първоначалния вискател, както и се ползва от извършените до присъединяването изпълнителни действия, поради което изводът на съда, че държавата няма право да се ползва от привилегията по чл.722 ал.1 т.1 ТЗ като присъединен

кредитор не намира опора в закона. С оглед на горното и на представените по делото писмени доказателства както относно наличието на запори, наложени по реда на ГПК за обезпечаване на публични вземания, така и за вписването им в ЦРОЗ, счита, че предявеният иск е основателен и следва да бъде уважен. Моли за решение в този смисъл.

В законоустановения срок не е постъпил писмен отговор от ответната по жалбата страна.

Съдът, за да се произнесе по съществото на въззива, прие за установено следното :

Предявеният иск е с правно основание чл.694 ал.2 ТЗ.

Ищецът – Национална агенция за приходите предявява иск за установяване поредност на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 от ТЗ на публични нейни вземания в общ размер на 103 385,93 лв., от които 71 676,64 лв. - главници и 31 709,29 лв. - лихви, както и лихвите, начислени от 11.09.2021 г. до окончателното погасяване на главниците, включени в одобрен от съда по несъстоятелността списък на приети вземания на кредитори на „АПРИОРИ ЕКСПОРТ“ ЕООД, обявен под № 20211008115741 по партидата на дружеството в ТРРЮЛНЦ с поредност на удовлетворяване по чл.722 ал.1 т. 6 и 9 ТЗ, като обезпечени със запори, вписани в Централния регистър на особените залози.

В исковата молба се твърди, а и по делото се установява, че публичните вземания, по отношение на които е налице възражение относно поредността на удовлетворяването им в производството по несъстоятелност, са обезпечени със запори, наложени по реда на ГПК, по изпълнителни дела № 20199010400060 на ЧСИ Д И и № 20207180400502 на ЧСИ С Д, по които Държавата е присъединен възискател съгласно разпоредбата на чл.458 ГПК за публичните вземания, посочени в Удостоверения по чл.191 ал.4 от ДОПК №№ 030371900432348/19.02.2019г., 030371900432393/19.02.2019г., 030372001821800/18.05.2020г., 030372003109162/14.10.2020г. и 030371501399397/10.08.15г. на ТД на НАП – Варна и по които съответните ЧСИ са наложили запори върху имуществото на длъжника, които запори са вписани в ЦРОЗ под №№ 201902182523, 2019021802476 и 2020050701903.

От събраните по делото доказателства се установява още, че в Списъка на приетите вземания в производството по несъстоятелност на „АПРИОРИ

ЕКСПОРТ" ЕООД, обявен под № 20211008115741 по партидата на дружеството в ТРРЮЛНЦ, по молба на НАП изх.№ М-24-03-89/20#24/15.09.21г., са включени предявените от приходната агенция публични вземания в общ размер на 122 385,51лв като необезпечени и с поредност на удовлетворяване по чл.722 ал.1 т.6 и т.9 ТЗ. Кредиторът е подал възражение с изх. № М-24-03- 89/20#27/14.10.2021г. срещу поредността на удовлетворяване на част от приетите вземания в общ размер на 103 385,93 лв., от които 71 676.64 лв. - главници и 31 709,29 лв. - лихви, както и лихвите, начислени от 11.09.2021г. до окончателното погасяване на главниците, като е претендирал същите да бъдат удовлетворени по реда на чл.722 ал.1 т.1 ТЗ, като обезпечени със заповори, вписани в ЦРОЗ. С определение № 261196 от 17.12.2021г., постановено по т.д. № 2017/2019г. по описа на Окръжен съд Варна, възражението е оставено без уважение по съображения, че НАП не може да се ползва от привилегията на първи ред по чл.722, ал.1, т.1 от ТЗ поради липса на вписан заповор по реда на ЗОЗ, като качеството му на присъединен взыскател по изп.дела, по които е наличен вписан заповор, също не му дава това право.

Съдът намира, че след като приходната агенция не е предприела налагане на обезпечителни мерки в своя полза като публичен взыскател за своите вземания и не ги е надлежно регистрирала като публичен изпълнител по реда на ДОПК, а за събирането им се е присъединила по право във вече образувани изпълнителни производства по ГПК срещу същия длъжник, с взыскател „Инвестбанк“ АД – кредитор с обезпечени вземания, респ. - с три заповора върху активи на несъстоятелния длъжник, наложени по реда на ГПК от съответните ЧСИ и вписани в ЦРОЗ, то съгласно изричната разпоредба на чл.638 ал.1 ТЗ тя следва да се удовлетворява в производството по несъстоятелност, а не по реда на ДОПК, и то при съобразяване с установената в чл.638 ал.6 ТЗ непротивопоставимост на наложените в изпълнителните производства заповори и възбрани спрямо кредиторите на несъстоятелността.

Т.е. ищецът не може да се ползва от наложените в индивидуалните изпълнителни производства в полза на взыскателя заповори, вписани в ЦРОЗ, позовавайки се на чл.457 ал.1 и ал.2 ГПК, поради което и разпоредбата на чл.722 ал.1 т.1 ТЗ се явява неприложима спрямо неговите претендирани вземания и не може да обоснове приложение на търсената привилегия на удовлетворяване.

Настоящият състав споделя и възприетото в доктрината и съдебната практика корективно тълкуване на нормата на чл.722 ал.1 т.1 ТЗ в частта, предвиждаща привилегия при удовлетворяване на вземанията, обезпечени със запор или възбрана, вписани по реда на ЗОЗ, съгласно което вписването на запор има за последица противопоставимост на правата на обезпечения кредитор по отношение на кредитор, в чиято полза е учреден по-късно особен залог върху запорираното имущество / чл.12 ал.2 и чл.30 ал.1 ЗОЗ/, като при принудително изпълнение заложникът кредитор ще има качеството на хирографарен, а не за обезпечен. В този смисъл вписването на запора не дава право на вискателя да се удовлетвори предпочтително от имуществото, върху което е учреден залога, като такова право не може да има и кредиторът с прието вземане в производството по несъстоятелност. Т.е. - целта на вписването на обезпечителни мерки по реда на ЗОЗ не е създаване на право на предпочтително удовлетворяване, а предимство при конкуренция на различните способи на принудително реализиране на заложното право, тъй като вписването на насочване на принудително изпълнение по реда на ГПК или ДОПК осуетява пристъпване към изпълнение от страна на заложникът кредитор / чл.32а ЗОЗ/.

Като е достигнал до същите фактически и правни изводи първоинстанционният съд е постановил законосъобразен съдебен акт, който следва да бъде потвърден.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 543/01.12.2022г. на Варненския окръжен съд, търговско отделение, постановено по т.д. № 782/21г.

Разноски не се присъждат.

Решението може да се обжалва пред ВКС на РБ в едномесечен срок от съобщаването му по реда на чл.280 ал.1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____